

դակի ազդեցիկ միջոցներով. յիմարին՝ իր մտաւոր խանգարած կեանքի ախտաւոր արտայայտութիւններովն՝ անկարելի կ'ըլլայ ընտանիքին մէջ կենակցելը. պէտք է անկէ հեռանայ և բաւական ժամանակ ոչ ոք տեսնէ իր ընտանիքէն, որ կրնայ աւնոր վրայ յուզումն առաջ բերելով՝ մտաւոր հիւանդութիւնն աւելի ծանրացնել. աւնոր համար ամենայարմար միջավայրն է խենթանոցը, ուր հիւանդութեան ծանրութեան և տեսակին համեմատ՝ դարմանելու

միջոցներ կը հայթայթուին ։ Դարմանք ֆիզիքական և բարոյական է միանգամայն, որովհետեւ չի բաւեր ուղեղին անդամազրնանական մասունքները իրենց կանոնաւոր վիճակին վերածել, այլ պէտք է ուղեղի վատթարացած բնագոյնները, արթնցնել աւնոր սրտին մէջ մարած սէրը, վերանորոգել զգացումները կարգապահութեան, կրթութեան, բարոյականի և մարդկային արժանապատուութեան ։

Տագթ. Պ. ՅՈՎԱՆՆԻՍԻԱՆ

Ա Ռ Ա Վ

Ժ Ա Յ Ռ Ե Ի Կ Ա Ք Ի Լ Ն

Քարանձաւին ձեղունն ի վայր

Աղտաւալոյս՝ մամռապատ,

Կաթիլ՝ կաթիլ՝ արտօսարածոր,

Կալլակէր ջուր անաբառ :

Կալլակներուն տակ՝

Քարայրին յատակ

Հանգչէր ժայռի մի մեծ հասոր

Սեւ ցեխաթոր,

Կարծր ժայռ՝ անդ՝ թեպէտեւ առջեւ բերան,

Կը ծիծաղէր ջրին վերան.

Բայց երբ տեսաւ, որ ջուրն յամա

Չէր դադարէր ձգտեալմառ,

Եւ լուսումունջ՝ կոծէր կաթ կաթ

Ժայռին գազաթ.

Այս ատենը՝ խեղճ ըզգաց

Կամաց կամաց,

Որ իր ըստուար քամակին ծագ

Ընկնէր էր խորանալ ծակի —

Սաստիկ սոսկաց, բայց կեղծելով իւր վիկեր

Ջրին կ'աւեր անտարբեր.

« Այ ջուր հեղուկ՝

Քեզ բիւր եղուկ,

Որ դու աղպետ յիմար՝ յամա,

Ի զուր տեղը կալլակներըդ անեամար,

Ջարդ-բուրդ կ'անես իմ վերայ,

Տարի-տարուք կ'աշընչանաս անխելայ :

Լաւ է՝ փոխես ուղիգ մուր,

Որ լըկորէիս գու բուրք ։

« Կը սքեալիս — ասաց ջուրը — ժայռ վրսեմ՝

« Քո կարծիքդ է քարանձաւիդ պէս նսեմ .

« Հոգ մի աանիւր կալլակներուս իմ տըկար,

« Մինն որ ջարդի՝ միւսը ծնիւ անդադար .

« Իսկ իմ ուղին՝ բնութեան ձեռքն անխոտոր

« Գըծել է մեզ, որ հեղինք մենք նոյն ի խոր,

« Թեպէից յետոյ բուրբ ուժով

« Աւեծածան իբր ինչ մի ծով,

« Ելնելք ի լոյս արձակ՝ ազատ՝

« Յորդ ոռոգենք երկիրը մայր հարազատ :

« Ուստի լաւ է՝ սաւեիս ինձնից փոքր ինչ յետ

« Ձիւս ջարդելով չըջարդուիս դու ինձ հետ ։

Ժայռն ակամայ ուշ չի զըրաւ

Եւ սըրտին խոր ճանչցաւ իրաւ,

Որ պահանջներն իւր անդադար

Տեսելու չեն և ոչ մի դար՝

Բայց իւր պատիւր օգտին համար

Ուղեց մշնալ անդեղի, յամառ :

Եւ իրաւ որ մի քարէն վեր՝

Պինդ կամապաշտ ժայռն անդեղի,

Հետզհետէ քըրքըրեցաւ

Աւագ դարձաւ .

Իսկ ջուրն անվերջ արտօսարածոր,

Կը կալլակէ մինչեւ ցայտօր . . .

Ջուրն որ կաթի

Ժայռ կը ճաթի :

Ա. ՆԱԼԱԿԱՆԻԱՆ